

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci žalobce **P. P.**, bytem V. 154, B. u P., zastoupeného Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 3, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2014, č. j. KUOK 62260/2014, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 30. 6. 2014, č. j. KUOK 62260/2014 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Dagmar Beníkové, advokátky se sídlem Legionářská 3, Olomouc.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení ve výroku označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru agendy řidičů a motorových

vozidel (dále jen „MmOI“), č. j. SMOI/078912/2014/OARMV/PNL/Wei ze dne 10. 4. 2014.

Rozhodnutím MmOI byl žalobce uznán vinným spácháním přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 125c odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl dopustit porušením povinnosti stanovené § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu, když dne 23. 7. 2013 v Olomouci jako řidič osobního motorového vozidla na přímém úseku pozemní komunikace nedodržel dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce s jiným osobním motorovým vozidlem, které před jím řízeným vozidlem zastavovalo z důvodu situace vyvolané provozem, přičemž přední částí svého vozidla narazil do zadní části vozidla před ním, čímž zavinil dopravní nehodu, při níž došlo k ublížení na zdraví řidiče motorového vozidla, do něž narazil, a dále ke hmotné škodě. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 25.000 Kč a současně zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání jednoho roku od nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalobce v žalobě namítal, že je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť mu bylo doručeno až dne 4. 8. 2014, přestože již dne 23. 7. 2014 došlo k zániku odpovědnosti za přestupek z důvodu uplynutí zákonné jednorocní lhůty k projednání přestupku. K doručování napadeného rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení sice změnil adresu trvalého pobytu v B. u P. z adresy V. 154 (kde žije jeho bývalá manželka) na adresu T. 249 (kde žije jeho matka), a to v souvislosti s vypořádáním společného jmění manželů po rozvodu manželství, avšak konkludentně (faktickým přebíráním pošty) i výslovně (ústně při jednání s úřední osobou Mgr. W.) požadoval doručování stále na adresu původní, tj. V. 154, B. u P.. Žalovaný však bez racionálního důvodu a zcela nepředvídatelně zaslal žalobci napadené rozhodnutí na novou úřední adresu, tj. T. 249, kde si žalobce vyzvedl zásilku teprve dne 4. 8. 2014 v souvislosti s návštěvou své matky. V místě evidovaného trvalého bydliště se žalobce nezdržoval, neboť v období od 1. 7. 2014 do 3. 8. 2014 vykonával sezónní práci pomocného kuchaře v penzionu S. v L., okres B.. Dovození právní moci napadeného rozhodnutí žalovaným dle tzv. fikce doručení na adresu trvalého pobytu dnem 13. 7. 2014 je proto nesprávné. Žalobce rovněž poukázal na obdobný případ, řešený Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 58 A 31/2010.

Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Dle jeho názoru nebyl žalobce nijak zkrácen na svých právech, neboť mu bylo napadené rozhodnutí doručováno v souladu s § 20 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel. Dle § 19 odst. 3 s. ř. lze účastníku doručovat na adresu, kterou úřadu sdělí, avšak toto sdělení je podáním, které musí být učiněno způsobem dle § 37 odst. 4 s. ř. a obsahovat náležitosti podání dle téhož ustanovení. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce žádné takové podání neučinil. Žalovaný zdůraznil zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* a dovodil, že žalobce na doručování na adresu předchozího trvalého pobytu bezdůvodně spoléhal, aniž by v tomto směru cokoli učinil. Pokud tedy byl žalobce jakkoli krácen na svých právech, bylo tomu tak v důsledku jeho vlastní nečinnosti. Závěrem

žalovaný namítl, že pokud by na adresu předchozího pobytu doručoval, mohl by žalobce úspěšně namítat, že mu nebylo doručováno na adresu aktuálního trvalého pobytu.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, tj. ke dni 30. 6. 2014 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce byl uznán vinným spácháním předmětného přestupku poprvé rozhodnutím MmOI ze dne 4. 11. 2013, č. j. SMOL/203556/2013/OARMV/PNL/Wei, přičemž rozhodnutí mu bylo doručováno poštou na adresu V. 154, B. u P., kde si žalobce zásilku dne 6. 11. 2013 osobně převzal. Dne 12. 11. 2013 podal žalobce proti uvedenému rozhodnutí odvolání, v němž označil jako adresu, z níž podání činí, V. 154, B. u P.. Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2014, č. j. KUOK 1013/2014 rozhodnutí MmOI zrušil a věc vrátil MmOI k novému projednání. V záhlaví rozhodnutí je uvedeno, že žalobce je bytem V. 154, B. u P., v zápatí rozhodnutí je uvedena adresa žalobce T. 249, B. u P.. Z obsahu správního spisu se však nepodává, na jakou adresu bylo rozhodnutí žalovaného žalobci doručováno. Dne 13. 3. 2014 bylo žalobci doručeno na adresu V. 154, B. u P. oznámení MmOI o ukončení dokazování, žalobce si zásilku osobně převzal. Rozhodnutí MmOI č. j. SMOI/078912/2014/OARMV/PNL/Wei ze dne 10. 4. 2014 žalobce převzal dne 22. 4. 2014 na adrese V. 154, B. u P.. Dne 7. 5. 2014 podal žalobce proti uvedenému rozhodnutí odvolání, v němž označil jako adresu, z níž podání činí, V. 154, B. u P.. Usnesení MmOI ze dne 7. 5. 2014 obsahující výzvu k odstranění vad odvolání bylo dne 19. 5. 2014 žalobcem osobně převzato na adrese V. 154, B. u P.. Dne 23. 5. 2014 v podání, jímž doplnil podané odvolání, žalobce označil jako adresu, z níž podání činí, V. 154, B. u P.. Následně bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, v jehož záhlaví žalovaný uvedl, že žalobce je bytem na adrese V. 154, B. u P., v zápatí rozhodnutí však uvedl, že žalobce je bytem na adrese T. 249, B. u P., na kterou mu rovněž rozhodnutí doručoval poštou do vlastních rukou. Zásilka obsahující napadené rozhodnutí byla dne 2. 7. 2014 uložena na poště s tím, že v místě doručování byla žalobci zanechána výzva k vyzvednutí zásilky. Jelikož nebyla zásilka v úložní době vyzvednuta, byla dne 16. 7. 2014 na uvedené adrese vložena do schránky. Dne 21. 7. 2014 na průvodním dopise k vrácení přestupkového spisu MmOI uvedl žalovaný, že žalobce je bytem Dne 4. 8. 2014 v žádosti o zápis do evidenční karty řidičů adresované Magistrátu města Přerova uvedl MmOI, že žalobce je trvale bytem V. 154, B. u P..

Z výpisu z technologického centra Ministerstva vnitra České republiky soud zjistil, že žalobce měl od 26. 5. 2004 do 23. 10. 2013 evidován trvalý pobyt na adrese V. 154, B. u P.. Dne 7. 10. 2013 nabyl právní moci rozsudek, jímž bylo rozvedeno manželství žalobce. Od 23. 10. 2013 má žalobce evidován trvalý pobyt na adrese T. 249, B. u P..

S ohledem na stěžejní žalobcovu námitku, že mu žalobou napadené rozhodnutí nebylo řádně doručeno přede dnem uplynutí lhůty pro projednání přestupku dle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a tudíž před právní mocí rozhodnutí o přestupku již došlo k zániku odpovědnosti žalobce, zabýval se krajský soud tím, zda žalovaný při doručování napadeného rozhodnutí postupoval v souladu se správním řádem.

Jelikož zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v jehož režimu bylo správní řízení vedeno, neobsahuje samostatnou komplexní úpravu doručování, je nezbytné aplikovat podpůrně § 19 a násl. s. ř. Zákon o přestupcích obsahuje totiž jen jedinou dílčí odchylku od obecné úpravy doručování, a to v § 80 zákona o přestupcích, týkající se doručování veřejnou vyhláškou.

Podle § 19 odst. 3 s. ř. nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.

Podle § 20 odst. 1 s. ř. se fyzické osobě písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastížena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že adresa, kterou účastník řízení sdělí správnímu orgánu, jako adresu pro doručování písemnosti, je adresou preferovanou oproti jiným adresám uvedeným v § 20 odst. 1 s. ř. Sdělí-li proto účastník řízení správnímu orgánu adresu, na kterou mu má být doručováno, je správní orgán tímto údajem vázán, a to až do okamžiku sdělení nové adresy pro doručování. Za sdělení adresy pro doručování přitom nelze považovat pouze podání, v němž účastník řízení výslovně uvede „moje adresa pro doručování je...“, či „žádám o doručování zásilek na adresu...“, nýbrž jakékoli podání, z jehož obsahu lze projev vůle účastníka v tomto směru seznat. Plně proto postačuje, pokud jde o adresu, kterou účastník uvádí v záhlaví či zápatí svých podání, popř. na obálce, v níž své podání správnímu orgánu zasílá. I tak totiž účastník dává zcela zjevně najevo správnímu orgánu, jaká je jeho adresa, z níž se správním orgánem komunikuje. Ke shodnému závěru dospěl Krajský soud v Ostravě v rozsudku ze dne 10. 9. 2010, č. j. 58 A 31/2010-22, který byl sice rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 31. 3. 2011, č. j. 8 As 10/2011-47 zrušen, avšak správnost uvedeného závěru krajského soudu NSS potvrdil – viz odst. V. 14 rozsudku NSS). Dále tento závěr potvrdil i NSS v rozsudku ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009-111, v němž dovodil, že „z § 19 odst. 3 správního řádu z roku 2004 vyplývá, že lze ve správním řízení doručovat též na adresu, kterou si účastník řízení zvolí. Taková volba vyplývá i implicitně z toho, že ve svých podáních opakovaně uvádí totožnou adresu pobytu. Pokud poté, kdy byl před vydáním rozhodnutí poučen, že důkazní řízení je ukončeno, změní adresu trvalého bydliště, nemůže se dovolávat neúčinnosti doručení, pokud tuto změnu

neoznámil správnímu orgánu a pokud z poštovní dodejky vyplývá, že zásilka byla na „původní“ adresu doručena.“

Na podporu tohoto názoru krajský soud odkazuje i na obdobnou úpravu doručování a vymezení adresy pro doručování obsaženou v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Teorie i praxe civilního procesu zastává výklad účastníkem sdělené adresy pro doručování tak, jak byl shora popsán, a se kterým se podepsaný soud ztotožňuje (srov. Drápal, Bureš: Občanský soudní řád I., Komentář, C. H. Beck 2009, str. 310 – 311).

Obsahem spisu v posuzované věci je, jak je výše citováno, celá řada podání, v nichž žalobce označuje jako svou adresu V. 154, B. u P.. Žalobce adresu V. 154, B. u P. uváděl jako adresu, z níž se správním orgánem komunikuje, soustavně a bezvýjimečně v průběhu celého správního řízení před správními orgány obou stupňů, a to jak v době, kde se jednalo současně o adresu jeho trvalého pobytu (do 23. 10. 2013), tak i poté, co byla jeho adresou trvalého pobytu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel adresa T. 249, B. u P. (viz písemnosti uvedené shora). Žalobce sám tedy v průběhu správního řízení platnost své doručovací adresy V. 154, B. u P., ani po změně místa trvalého pobytu nijak nezpochybnil. Současně z obsahu spisu vyplývá, že i MmOI žalobci vždy doručoval písemnosti na adresu V. 154, B. u P., a to i po datu 23. 10. 2013. Naopak obsahem spisu není žádné podání žalobce, v němž by sám uváděl jako adresu pro doručování T. 249, B. u P., ani žádná zmínka o tom, že by kdy MmOI učinil pokus doručení písemnosti žalobci na adresu jinou. V neposlední řadě soud zdůrazňuje, že ke změně místa trvalého pobytu žalobce nedošlo až v závěru přestupkového řízení, nýbrž již tři měsíce po jeho zahájení, a to v souvislosti s rozvodem manželství žalobce, jak tento tvrdil. Nelze tedy ani uvažovat o případné účelovosti uvedené změny.

S ohledem na skutečnost, že i v posledním podání, které žalobce činil vůči MmOI, a jímž bylo doplnění odvolání dne 23. 5. 2014, tj. podání učiněné dokonce již v odvolacím řízení, žalobce označil jako adresu, z níž podání činí, V. 154, B. u P., neměl žalovaný žádný důvod doručovat následně vydané rozhodnutí na adresu T. 249, B. u P.. Adresa pro doručování zvolená účastníkem má totiž před adresou aktuálního trvalého pobytu evidovanou v informačním systému veřejné správy dle § 19 odst. 3 a § 20 odst. 1 s. ř. při výběru adresy pro doručení písemnosti správním orgánem přednost.

Z uvedeného vyplývá, že pokud žalovaný předal dne 1. 7. 2014 zásilku obsahující napadené rozhodnutí k doručení na adresu jinou, než byla adresa účastníkem pro doručování písemností označená, mohlo se jednat o doručení účinné pouze v případě, kdy by žalobce zásilku na uvedené adrese osobně převzal. K tomu však v posuzovaném případě nedošlo. Dovození tzv. fikce doručení písemnosti, tj. doručení dnem marného uplynutí úložní doby dle § 24 odst. 1 s. ř., bylo proto v posuzované věci v rozporu se zákonem a nemůže se jednat o doručení řádné. Napadené rozhodnutí tudíž dne 13. 7. 2014, který je vyznačen jako den nabytí právní moci, ve skutečnosti právní moci nenabylo.

Podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015 nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též

projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.

Podle odst. 2 téhož ustanovení se do běhu lhůty podle odstavce 1 nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.

Z četné dlouhodobé a konstantní judikatury správních soudů (viz zejména rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, publikovaný pod č. 845/2006 Sb. NSS, a dále rozsudky NSS ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 As 56/2004 - 68, ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 10/2010 - 75, ze dne 30. 9. 2010, č. j. 9 As 89/2010-91, ze dne 21. 12. 2010, č. j. 7 As 61/2010-89, či ze dne 13. 3. 2012, č. j. 1 As 22/2012-55, všechny dostupné na www.nssoud.cz) vyplývá, že ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci, tj. musí splňovat všechny znaky zásadně nezměnitelného individuálního správního aktu, neboť teprve v okamžiku nabytí právní moci je rozhodnutí o přestupku úplné a neměnné (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2006, č. j. 5 Afs 42/2004 - 61, publikovaný pod č. 954/2006 Sb. NSS).

Uplynula-li proto v posuzované věci lhůta k projednání přestupku ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích, dne 23. 7. 2014, a z obsahu správního spisu přitom nevyplývá, že by byl žalobce s obsahem písemnosti zaslané mu žalovaným dne 1. 7. 2014, tj. s žalobou napadeným rozhodnutím, obeznámen přede dnem 23. 7. 2014 jiným způsobem, nelze než vycházet z tvrzení žalobce o tom, že se s napadeným rozhodnutím seznámil teprve dne 4. 8. 2014, tj. po uplynutí zákonné prekluzivní lhůty.

Pro úplnost se soud zabýval tím, zda v posuzované věci nedošlo k prodloužení předmětné lhůty po dobu vedení trestního řízení dle trestního řádu pro tentýž skutek ve smyslu § 20 odst. 2 zákona o přestupcích. Při výkladu dotčeného ustanovení vycházel soud z toho, že aby se mohlo o trestní řízení jednat, musel by policejní orgán nebo státní zástupce provést nějaký formální úkon, kterým by byl určen počátek běhu trestního řízení. Z obsahu spisu v posuzované věci vyplývá, že dne 21. 1. 2014 postoupil MmOl věc Okresnímu státnímu zastupitelství v Olomouci z důvodu existence podezření ze spáchání přečinu lehkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 148 trestního zákoníku, avšak státní zástupce obratem dne 24. 2. 2014 věc vrátil s neformálním sdělením, že se ve věci nejedná o podezření ze spáchání trestného činu, neboť dle bohaté judikatury nedodržení povinné vzdálenosti mezi vozidly není porušením důležité povinnosti stanovené zákonem o silničním provozu, které by zakládalo trestní odpovědnost řidiče. K zahájení trestního řízení jakýmkoli navazujícím úkonem státního zástupce nebo policejního orgánu, např. sepsáním záznamu podle § 158 odst. 3 trestního řádu o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, tedy nedošlo, proto se dle názoru soudu doba, po kterou byla věc u státního zástupce podle § 20 odst. 2 zákona o přestupcích neprodluhuje.

Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem zrušil a věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrací žalovanému k dalšímu řízení. S ohledem

na vázanost správního orgánu právním názorem soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s., nezbude žalovanému než rozhodnutí MmOI zrušit a přestupkové řízení zastavit dle § 90 odst. 4 s. ř.

Výrokem II. soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. o tom, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 11.228 Kč tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, a dále náklady za zastupování žalobce advokátkou, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 6.200,- Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 1.428 Kč (tj. 21 % z částky 6.800 Kč), neboť zástupkyně žalobce je plátcem uvedené daně.

Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o.s.ř.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, **může** oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Olomouci dne 29. ledna 2016

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně